

Viceskoleleder: Er skærme i skolen ressourcer eller forstyrrelser?

F folkeskolen.dk/it-nb-teknologiforstaelse/viceskoleleder-er-skaerme-i-skolen-ressourcer-eller-forstyrrelser/4734280

Malte von Sehested viceskoleleder, Langebjergskolen

5. oktober 2023

"Valget handler ikke om enten digitalt eller analogt, men om at finde den mest hensigtsmæssige læringsmetode, uanset om det indebærer skærme eller ej," skriver viceskoleleder Malte von Sehested.

Diskussionen om skærme og om teknologiforståelse fylder meget i skoledebatten, men hvad er det egentlig, vi taler om, og handler det ikke i bund og grund om god undervisning?

Det er let at fare vild i debatten om digitalisering i undervisningen.

Det ene øjeblik efterlyses et fag i teknologiforståelse, og snart derefter handler debatten om skærme og deres potentielt skadelige effekt. En gang i mellem kommer det også til at handle om, hvordan digitalisering af processer kan gøre dem bedre, billigere og hurtigere, så vi sparer penge og kan få flere varme hænder (eller bare ender med Aula).

Hver diskurs har sit eget fokus og sine egne mål. Men uanset hvilken dagsorden, man følger, er det vigtigt at holde sig for øje, at digitalisering ikke må være en erstatning for god undervisning, men kan være en måde at understøtte den på.

At skabe en konflikt mellem skærm- og ikke-skærm-undervisning er misvisende. Mange undervisningsmetoder er hybride, og det er en afgørende erkendelse, at eleverne kan lære på forskellige måder.

Annonce:

Valget handler ikke om enten digitalt eller analogt, men om at finde den mest hensigtsmæssige læringsmetode, uanset om det indebærer skærme eller ej. Skærme kan integreres effektivt, selv i udeskole, storyline, projektarbejde og praksisfaglighed.

Vigtigt at kende forskel på læremidler

Hvis undervisning blot bliver en interaktion mellem elever og læremidler uden lærerens vejledning og den sociale kontekst i klassen, kan det være skadeligt. Dette gælder ikke kun for digitale læremidler, men også for endeløse analoge regnestykker eller læs-og-forstå-øvelser i dansk. Undervisningen skal være meningsfuld og engagerende, uanset mediet.

Digitale læremidler er et effektivt værktøj til at understøtte undervisning, men kun hvis de bruges på den rigtige måde. Her kan det være godt at se på forskellen mellem didaktiske, semantiske og funktionelle læremidler og af den vej forstå, hvilke muligheder - og

udfordringer - digitale læremidler giver.

Semantiske læremidler omfatter billeder, film, tekster og artefakter uden indbygget didaktik, som læreren kan bruge til at berige undervisningen. Med skærme har vi adgang til en stor mængde af semantiske læremidler, men de er ikke kurrateret af læreren (eller skolebibliotekaren). Så det skal vi lære eleverne. Vi skal ikke slippe dem løs på nettet og tro, at de så helt magisk og af sig selv finder det, de skal bruge.

Funktionelle læremidler er værktøjer til at håndtere og skabe indhold. Digitale redskaber åbner for kreativitet, men de kan også føre til distraktion. Vi skal også huske, at redskaber og værktøjer ikke blot er et middel til at opnå læring, men en integreret del af selve læringen. Et redskab, der medierer en handling, bliver en del af handlingen. Vi lærer også at anvende redskaberne. De bliver således en uadskillelig del af, hvad eleverne lærer, og derfor er det vigtigt ikke at isolere redskaber og teknologi fra selve læringen

Didaktiske læremidler er skabt til undervisning og kræver lærerens involvering for at formidle indhold og fremme forståelse. God undervisning kræver klare mål, forventninger og en undervisning, der afspejler virkeligheden. Digitale læremidler kan gøre undervisningen mere spændende, men der er udfordringer, især når platforme ligner hinanden på skærmen og mangler tydelige pædagogiske ståsteder.

Teknologi er kun en del af værktøjskassen

Valget af læremidler skal komme efter målet for læring og de nødvendige aktiviteter. Digitalisering i undervisningen er et komplekst emne, som kræver, at vi tænker kritisk om, hvordan vi bruger teknologi og digitaliseringen til at fremme god undervisning.

Vi skal vælge de rigtige læremidler og lære eleverne at bruge dem på en meningsfuld måde. Men vi skal også huske på, at teknologi og digitale redskaber kun er en del af redskabskassen: At bruge dem alene vil ikke føre til god undervisning.

I sidste ende handler det om at opnå god undervisning og skabe et lærende fællesskab, hvor eleverne kan udforske og lære på deres egne præmisser. Balancen mellem digital og analog undervisning er afgørende, og målet bør altid være at forbedre undervisningens kvalitet ved at vælge de mest hensigtsmæssige læremidler og undervisningsmetoder.

debat@folkeskolen.dk